

Hodnocení diplomové práce

Název: **Prvek rodinnosti v salesiánské pedagogice**

Autor: **Markéta Vybíralová**

Diplomová práce Markéty Vybíralové pojednává o tématu, které zatím není v české literatuře zpracované. Autorka se si vybrala jeden z významných prvků salesiánské pedagogiky, který označuje pojmem *rodinnost*. Tento pojem autorka používá jako ekvivalent italských výrazů *lo spirito di famiglia* nebo *il clima di famiglia* (rodinný duch, rodinná atmosféra), tj. bezprostřednost, důvěra, atmosféra domova (srov. německý pojem *Geborgenheit*).

Předložená práce je přehledně členěna do třech kapitol. V první kapitole autorka charakterizuje některé prvky, které považuje za podstatné pro „rodinnou atmosféru“. Vychází patrně částečně z psychologie rodiny, částečně z materiálu popisujících a reflektujících výchovné zásady v salesiánských zařízeních. Druhá kapitola pojednává o vizi „rodinné atmosféry“, jak ji zachytil don Bosco (zakladatel salesiánů, 1815-1888) v jednom ze svých stěžejních textů. Třetí kapitola je věnována volnému času (konkrétně pak otevřené práci s mládeží) jako prostoru, v němž se realizují vztahy důvěry a přátelství.

Jednotlivé kapitoly jsou vnitřně dobře uspořádané. Působí však jako tři samostatné jednotky. Originální text dona Boska *Dopis z Říma* je v nadpisu označen jako „základní dokument“. Přitom však není dostatečně doloženo, zda se jedná o jediný nebo o nejdůležitější pramen k tomuto tématu, a není uspokojivě vysvětleno, proč si autorka vybrala pro přiblížení svého tématu zrovna tento dokument. Podobný problém představuje také třetí kapitola. Chybí jednoznačné zdůvodnění volby problematiky (hříště) v kontextu tématu celé práce.

Po stránce obsahové přináší práce řadu zajímavých podnětů, od upozornění na návaznost pedagogického přístupu dona Boska na přístup J. H. Pestalozziho (s. 23-26) až ke zdařilé charakteristice sociálního prostoru, který se vytváří při nabídkách neorganizovaných volnočasových aktivit (s. 55-61). Hodnota práce by byla mnohem větší, kdyby autorka použila více pramenů (vychází převážně z díla tří autorů: Braido, Cian, Prellezo) a kdyby se pokusila srovnávat salesiánské výchovné principy s dalšími pedagogickými systémy.

Za závažnou chybu považují chybějící odkazy na literaturu v první kapitole (na deseti stránkách 9-18 najdeme pouze dva odkazy). Charakteristika „rodinnosti“ v první kapitole je popsána poněkud zjednodušeně na základě představ o fungování rodiny. Domnívám se, že studiem literatury k výše uvedeným tématům (rodina, domov, familiarita, *Geborgenheit*) by autorka získala kritický odstup a dostatečný přehled, který by jí umožnil diferencovanější

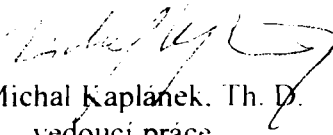
přístup k problematice. Hlubší studium by zasluhovala například otázka, jak don Bosco hodnotil primární rodiny svých světců (reflexe k textu na straně 25, 3. odst.).

Po stránce formální je na práci poznat určitá uspěchanost, která se projevuje v nedůslednosti v citacích (citace monografií je většinou v pořádku, citace článku z periodik nikoliv, srov. např. pozn. č. 7 na straně 23). Po stránce jazykové se jedná o práci poměrně náročnou, jak sama autorka v úvodu naznačuje. Přes uznání k autorčině výkonu při překladu pramenu z italštiny a španělštiny si neodpustím dvě poznámky:

1. Jazykové nepřesnosti mohou někdy zastřít nebo dokonce změnit smysl výroku (jako např. u nadpisu 2.2.3. na straně 34).
2. Čtenář, který není sám odborníkem v salesiánské problematice, má právo dozvědět se základní informace o pojmech a osobách, které autorka zmiňuje (týká se to pojmu jako např. „rádce domu“ nebo jmen, jako např. Buzzetti).

Předložená práce celkově odpovídá nárokům kladeným na diplomovou práci. Po stránce obsahové řadím tuto práci – vzhledem k originalitě tématu a náročnosti zpracování na základě zahraniční literatury – mezi práce nadprůměrné. Po stránce formální a jazykové patří tato práce spíše k slabšímu průměru. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

České Budějovice, 30. 1. 2006

Michal Kaplánek, Th. D.
vedoucí práce